

Voleybol Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Voleybol Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32555>

Özet

Tutum kavramının temel olarak geliştirilen **Voleybol Tutum Ölçeği**, bireylerin voleybol sporuna yönelik duygusal eğilimlerini, ilgilerini ve motivasyon düzeylerini ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, Hulusi Böke tarafından 2016 yılında gerçekleştirilen yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçek, 16 maddeden oluşmakta olup, psikometrik açıdan geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılarak standart bir ölçüm aracı olarak kullanıma sunulmuştur. Bu araç, özellikle beden eğitimi derslerinde öğrencilerin voleybola karşı geliştirdikleri duygusal tepkileri ve değer yargılarına belirlemede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Voleybol Tutum Ölçeği, Voleybol, Tutum, Duygusal Alan, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Hulusi Böke.

Yazarlar

Hulusi Böke

Amaç

Voleybol Tutum Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin voleybol sporuna, bu sporun eğitimine ve ilgili konulara yönelik olumlu veya olumsuz tutumlarının sistematik bir şekilde değerlendirilmesidir. Bu ölçek, özellikle eğitim ortamlarında, öğrencilerin beden eğitimi derslerinde voleybol öğrenimine karşı gösterdikleri isteklilik, ilgi ve değer atfının nicel verilere dönüştürmeyi hedefler.

Ölçek, araştırmacılara ve eğitimcilere, uygulanan öğretim yöntemlerinin öğrencilerin tutumları üzerindeki etkilerini analiz etme imkanı sunar. Böylece, voleybol eğitim programlarının etkinliği ve öğrencilerin spora katılım motivasyonları hakkında değerli geri bildirimler elde edilebilir.

Yapı

Ölçek, psikolojideki **tutum** yapısını ölçmektedir. Tutum, genellikle bilişsel, duygusal ve davranışsal bileşenleri içeren, bir nesneye, kişiye veya duruma karşı gösterilen sürekli eğilim olarak tanımlanır. **Voleybol Tutum Ölçeği**, bireylerin voleybol sporuna karşı geliştirdikleri duygusal (duygusal) ve bilişsel (ilgisel) tepkilerini yakalamayı amaçlar.

16 maddeden oluşan bu yapı, voleybola ilgi duyma, voleybol oynamaktan zevk alma, voleybolun faydalarına inanma ve voleybolla ilgili konulara takip etme gibi alt boyutları kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Ölçeğin tek boyutlu bir yapıya sahip olup olmadığı, gerçekleştirilen faktör

analizleri ile incelenmiştir.

Geçerlik

Voleybol Tutum Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, istatistiksel olarak güçlü yöntemler kullanılarak sağlanmıştır. 16 maddelik nihai formun yapı geçerliliği, hem Keşfedici Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri uygulanarak test edilmiştir.

Faktör analizleri sonucunda elde edilen veriler, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapı (voleybol tutumu) bakımından bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir. Bu ikili doğrulama süreci, ölçeğin yapısal bütünlüğünün ve geçerliğinin yüksek düzeyde olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık ve yapısal istikrar açısından incelenmiştir. Elde edilen güvenilirlik katsayıları şunlardır:

İç Tutarlılık Katsayısı (**Cronbach Alfa**): 0,92. Bu değer, ölçek maddelerinin birbirleriyle yüksek düzeyde tutarlı olduğunu ve tek bir yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Yapı Güvenilirliği Katsayısı: 0,92. Bu katsayı, ölçeğin yapısal güvenilirliğinin mükemmel düzeyde olduğunu teyit etmektedir.

Açıklanan Varyans: 0,43. Ölçeğin, ölçtüğü yapıların toplam varyansının %43'ünü açıkladığı tespit edilmiştir.

Bu istatistiksel veriler, **Voleybol Tutum Ölçeği'nin** uygulamalarda tutarlı ve güvenilir sonuçlar ürettiğini kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme sürecinde, 16 maddelik yapıyı doğrulamak amacıyla kapsamlı **faktör analizi** teknikleri kullanılmıştır. İlk aşamada uygulanan Keşfedici Faktör Analizi (AFA), maddelerin beklenen faktör yapısında toplandığını ortaya koymuştur.

İkinci aşamada ise Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA, AFA ile belirlenen faktör yapısının farklı bir örneklem grubunda da geçerli olup olmadığını test etmiştir. Her iki analizin sonuçları, ölçeğin istikrarlı ve teorik beklentilere uygun bir faktör yapısına sahip olduğunu doğrulamıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek, yazarın yüksek lisans tezi kapsamında özgün olarak geliştirilmiştir.)

Format: Yazılı Anket

Dil: Türkçe

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğrenciler (Genellikle beden eğitimi dersi alan ilköğretim veya lise öğrencileri)

Yaş Grubu: Gençler/Ergenler (Eğitim kademesine bağlı olarak değerlendirilebilir)

Popülasyon Detayları: Ölçek, Beden Eğitimi derslerinde uygulanan farklı özel öğretim yöntemlerinin etkilerinin araştırıldığı bir çalışmada kullanılmıştır.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li **Likert** tipi derecelendirme formatında kullanılmaktadır. Katılımcılar, kendilerine sunulan 16 maddeye ne kadar katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, 16 Madde, **Cronbach Alfa**, Yapısal Eşitlik Modellemesi, **Likert** Tipi, Beden Eğitimi, **Geçerlik**, **Güvenilirlik**, **Faktör Analizi**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: yakamoz8386@gmail.com

Şinler ve Ücretler ve Test Yılı

Test Yılı: 2016 (Yüksek Lisans Tezi yayın yılı).

Şinler ve Kullanım: Ölçeğin kullanımı için yazar Hulusi Böke ile iletişime kurulması önerilir. Yazma adresi yukarıda belirtilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi, tezin ekler kısmında veya ilgili akademik platformlarda bulunabilir. Orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir:

voleybol-tutum-olgegi-toad.pdf

Ayrıca, DOCX formatındaki belgeye de buradan ulaşılabilir:

voleybol-tutum-olgegi-toad.docx

Kaynaklar

Böke, H. (2016). *Beden eğitimi derslerinde farklı özel öğretim yöntemlerinin kullanılması ve öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışlarına etkisinin araştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). T.C. İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Tez referansına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Voleybol Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Madde Sayısı: 16

- 1-Voleybol ile ilgili konular dikkatimi çeker.
- 2-Voleybol oynamak stresimi azaltıyor.